

JEZDECKÉ ROZHLEDY

Redaktor: Podplukovník gšt. Josef Tacl.

Brig. generál Jiří Birula:

Taktika malých jednotek jezdeckta v SSSR.

V předešlém čísle Jezdeckých rozhledů jsme podali obsírnější výklad o taktice jezdeckého družstva, čety a eskadrony sovětského jezdeckta podle oficiální učebnice, zpracované L. Z. Fědorenkem, a nyní nahlédneme do druhé oficiální učebnice o polní službě velitele malých jezdeckých jednotek.

Toto dílo bylo zpracováno P. P. Sobennikovým a vyšlo v druhém. opraveném a doplněném vydání r. 1935 v počtu 20.000 výtisků; obsahuje 137 stran s 30 náčrty v textu.

Dílo má kromě úvodu pět kapitol.

Úvod obsahuje několik stručných statí o bojových vlastnostech jezdeckta, organizaci, výzbroji, zásadách použití jezdeckta v boji, družích jezdeckého boje, o pochodových a bojových tvarech jezdeckta, o podmínkách velení, spojení a konečně o poslání a povinnostech nižšího jezdeckého velitele.

V statí o bojových vlastnostech jezdeckta je na prvním místě zdůrazněna jeho pohyblivost, která především závisí na bojových schopnostech koňského materiálu. Bez koně jezdec přestává být jezdcem a stává se jen přítěží pro jezdeckto. Proto bezvadný jezdecký výcvik každého jednotlivého muže a velitele, naprosto pochopení pro šetření koně a jeho sil za jakýchkoli bojových situací, jest obzvláště důležitou povinností jak jezdece, tak i velitele. Čím těžší bojová situace, tím pozornější musí být jezdec k svému bojovému druhovi — koni. Tato starost o koně záleží v důsledném ošetření, čištění, krmení, napájení, správném využití jeho kvalit a sil, pozornosti v sedlání, výstroji a kování.

Poslání a povinnosti nižšího jezdeckého velitele jsou velmi dobře podány. Nižší velitel je přímým velitelem, instruktorem a vychovatelem svěřených mu harcovníků. Toto nejodpovědnější poslání mu ukládá povinnosti být politicky odolným, naprosto oddaným vládě, vlasti a straně. Musí naprosto ovládat politické otázky, správně je vysvětlovat podřízenému mužstvu a mít výborné vojenské znalosti. Musí být příkladem ve vystupování, fyzické odolnosti, ukázněnosti, kulturnosti a dovést pěstovat tyto vlastnosti u svých podřízených.

Nejlepší způsob výcviku a výchovy podřízených je osobní příklad velitele a názorné vyučování. Avšak cvičit a vychovávat podřízené osobním příkladem může jen ten velitel, který je politicky připraven a sám výborně ovládá vojenské disciplíny, je ukázněn, kulturně a fyzicky náležitě vyvinut, je čilý a odolný. Musí mít pevnou vůli a toužit po neustálém zdokonalování své velitelské osobnosti.

Jezdeckto vyžaduje od nižšího velitele velké samostatnosti a iniciativy, poněvadž nejčastěji bude pracovat daleko od vlastních vojsk a naprosto samostatně. Výborný jezdecký velitel musí dovést správně vystihnout nepřítele, rychle ohodnotit situaci, samostatně se rozhodnout a pak mužně, směle, rozhodně a vytrvale své rozhodnutí provádět. Nižší velitel

musí být příkladem družnosti, kamarádství a blízkosti k svým podřízeným.

Žije se svými spolubojovníky jedním životem, musí starostlivě a jemně se k nim chovat, pomáhat jim v nouzi a jejich žádosti a dotazy nenechávat nikdy bez vyřízení neb vysvětlení. Jeho přední starostí musí být důsledně a neustále zvyšovat fyzickou zdatnost svých podřízených, jakož i jejich odolnost. Musí pečovat sám a vychovávat své mužstvo k tomu, aby šetrně zacházelo se zbraněmi a s technickými prostředky boje, a to za všech okolností vojenské služby.

Povinnosti nižšího jezdeckého velitele při řešení bojových úkolů jsou:

1. Znáti situaci a svůj úkol:

Musí tudíž dobře porozumět, v čem záleží jeho úkol, a pak, jaký vliv bude mít správné splnění úkolu na situaci a na úkol, který provádí jednotka, od níž byl vyslán. Tedy si musí jasně odpovědět na otázku, „čeho chci“ dosáhnout.

Dále, aby úkol co nejlépe provedl, musí analyzovat prvky bojové situace vzhledem k úkolu, který dostal, t. j. objasnit si, co může přispět, a na druhé straně překážet splnění stanoveného úkolu. Tyto prvky jsou: nepřítel, vlastní a sousední jednotky, vlastnosti terénu, čas a konečně stav podřízených.

Posouzení jednotlivých prvků má být provedeno tak, aby si velitel naprosto ujasnil:

a) Jak nepřítel může přikaziti „mně“ splnit „můj“ úkol a jak se mohu „já“ tomu nebezpečí vyhnout?

b) Jak mohu využít situace vlastní jednotky a sousedů k splnění „svého“ úkolu?

c) Co je třeba podniknout k zmenšení vlivu nevýhod terénu a jak nejlépe lze využít jeho předností?

d) Jaký čas mám k dispozici vzhledem k roční a denní době i počasí?

e) Co vadí k splnění úkolu vzhledem k politickému, morálnímu a materiálnímu stavu podřízených a na druhé straně, čeho se může zvláště využít k lepšímu splnění úkolu?

Po letném rozboru prvků bojové situace musí velitel učinit závěr a pak se rozhodnout a sestavit si plán, jak zabezpečit provedení tohoto rozhodnutí zprávami, zajištěním, spojením a opatřeními rázu materiálního a politického.

2. Vysvětlit úkol svým podřízeným, a je-li to nutné, i orientovat je, jak si velitel představuje jeho provedení.

3. Neustále získávat zprávy. Tuto povinnost musí mít velitel nižší jezdecké jednotky neustále na zřeteli vždy, všude a za všech okolností zprávami zajišťovat provedení svého úkolu.

4. Včas a rychle rozkazovat.

5. Kontrolovat provedení svých rozkazů.

6. Včas hlásit svému představenému.

7. Udržovat spojení se sousedy a dodávat jim důležité pro ně zprávy; podporovat je bojem.

8. Zajišťovat provedení úkolu za všech okolností bojové situace.

Avšak hlavní povinností nižšího jezdeckého velitele přece zůstává osobním příkladem; heroismem, svým zjevem, vytrvalostí a odolností zvedat bojového ducha svých podřízených, a to jak v míru, tak i v boji.

Vždy vysvětlit svým podřízeným úkol, včas ulehčit unaveným a povzbudit je, neustále sledovat potřeby podřízených a starat se o ně, sám pevně odolávat těžkostem boje a bojové služby a tím kladně působit na podřízené a konečně neustále vychovávat pocit velké povinnosti a odpovědnosti před svou socialistickou vlastí. Jsou to trvalé úkoly nižšího jezdeckého velitele.

★

První kapitola pojednává o pochodech a zajištění.

Normální pochodový výkon jezdeckta bez odpočinku nepřevyšuje 7 až 8 hod. Všechny pochody, které převyšují tuto dobu, nebo pochody na vzdálenost 50 km, avšak vykonané v době menší než 7—8 hod., jsou pochody úsilné.

Všechny pochody nutno zásadně konat střídavým ruchem:

Rychlost 6 km za hod.	7 km	8 km	9 km
20 min. krok 2 km	10 min. krok 1 km	10 min. krok 1 km	10 min. krok 1 km
5 " klus 1 "	5 " klus 1 "	5 " klus 1 "	15 " klus 3 "
10 " krok 1 "	10 " krok 1 "	10 " krok 1 "	10 " krok 1 "
5 " klus 1 "	5 " klus 1 "	10 " klus 2 "	15 " klus 3 "
10 " krok 1 "	10 " krok 1 "	10 " krok 1 "	10 " krok 1 "
10 " oddech —	5 " klus 1 "	5 " klus 1 "	
	10 " krok 1 "	10 " krok 1 "	
	5 " oddech —		

Často je účelné první hodinu pochodu vykonat v kroku, t. j. 5 km za 50 min., a nařídít 10 min. oddech k prohlídce koní, sedláni a výstroje. Dále je uveden příklad s náčrtkem, jak velitel jezdeckého družstva vy počítává pochodovou rychlost vzhledem ke konkrétnímu úkolu.

Povinností velitele menších jezdeckých jednotek za pochodu, při oddechu a za odpočinku jsou účelně sestaveny.

Na příklad: Aby za pochodu bylo nejvíce šetřeno fyzického stavu lidí a koní a aby byla zabezpečena naprostá bojeschopnost družstva, má velitel družstva (ve svazu čty) tyto povinnosti:

1. určit pozorovatele vpředu postupujících skupin patračů,
2. zachovat pochodový tvar nařízený jednotce,
3. vyžadovat dodržování předepsaných vzdáleností mezi jezdci, aby nedošlo k poranění koní, a na druhé straně, aby ruch pochodu byl stejnoměrný,
4. hledět, aby cesta byla neustále volná pro protisměrný provoz,
5. při zdržení pochodu v čele proudu (přechod přes řeku a p.) zabránit jakýkoli nepořádek. Vše v krytu vyčkává, až na ně dojde,
6. pozorovat samu cestu a včas dávat povel „pod nohy“ (napravo, nalevo), aby nedošlo k poranění koní,
7. pečovat o správné napájení koní, zejména jsou-li napájeni s břehu (obříšníky),
8. nedovolovat nikomu vyjíždět z proudu (toto povolení může dát velitel čty),
9. netrpět bez dovolení kouření, zpívání a rozhovory, zejména v noci,

10. vyžadovat neustále správný sed. V noci zvláště dávat pozor, aby jezdcí v sedle nespali a neopírali se o přední rozsochu, poněvadž zde dochází k nejčastějším otlakům,

11. mluvit se může jen na povel „volno“,

12. je-li velitel družstva odvolán z proudu, ustanoví vždy svého zástupce,

13. opouští-li proud s celým družstvem, uvědomí o tom ihned velitele pochodujiho za ním.

Následující stati pojednávají o zajištění proudu při postupu vpřed, při ústupu, o bočním zajištění, o OPL. a OPT. (proti tankům).

Při náletu nepřátelských letounů se rozeznává dvojí druh poplachu: „vzdušný poplach“ (objeví-li se nepřátelské letouny) a „vzdušný útok“ (nálet bombardovacího letectva). Těžké kulometry, mají-li speciální zaměřovač, střelí na letouny jen do 1000 m; bez zaměřovače do 150 m. Lehký kulomet se speciálním zaměřovačem do 500 m, jinak do 150 m. Z pušek (salvy menších skupin) do 150 m.

Objeví-li se nepřátelské tanky, dává se smluvené znamení k „tankovému poplachu“, při současné akci nepřátelského letectva a tanků — k „bojovému poplachu“. Jezdecké dělostřelectvo může s úspěchem ničit nepřátelské tanky, a to přímou palbou jednotlivých děl na vzdálenost již od 2000 m.

Dále následují kratší stati o činnosti předvoje, zadního a bočního voje, o povinnostech velitele předvojové hlídky, o její činnosti při střetnutí s nepřítelem, o povinnosti velitele skupiny patračů při ohledávání místních předmětů (osady, lesa, soutěsky, výšin), povinnosti velitele styčné hlídky mezi proudy, služba relé, pochod v mlze, za setmění a v noci a konečně o zvláštěnostech pochodů v zimě.

Druhá kapitola se dotýká obranného boje jezdeckva.

Jezdeckto přechází do obrany ve třech případech:

- a) k získání času, nezbytného k zahájení ofensivy,
- b) k zabezpečení operací vlastních vojsk (křídla a týlu),
- c) k uhájení důležitého prostoru nebo bodů až do příchodu vlastních vojsk nebo k zabezpečení nerušeného ústupu.

Síla obrany záleží v správném využití terénu, účelné organizaci palby, využití technických prostředků boje a v odolnosti, vytrvalosti a aktivitě obránců.

Úkol obránce — desorganisovat nepřítele palbou a pak ho zničit úderem pěšky neb na koni.

Veškerá další ustanovení o obraně jsou více méně stejná s našimi předpisy a nepřinášejí nic nového. Podrobně je uvedena činnost velitele družstva po obdržení obranného úkolu k obsazení opěrného bodu, postup práce družstva v obraně, vedení boje družstva v obraně, zásobování družstva v obraně a konečně zvláštnosti obranného boje v zimě.

Velitel družstva může ustoupit jen na rozkaz a vytrvá na místě, i když sousední jednotky byly prolomeny. Dostal-li rozkaz k ústupu, řídí sám ústup svého družstva a především nařídí ustoupit těm harcovníkům, kteří jsou nejvíce vydáni nebezpečí nepřátelské palby. Někdy, když nepřítel netlačí, je výhodné nejdříve stáhnout lehký kulomet, který pak palbou z nového postavení podporuje ústup celého družstva.

Velitel družstva musí ustupovat až naposled.

Třetí kapitola obsahuje útočný boj jezdeckva. Aktivita, odvaha, rozhodnost jednání, podpora přibližování a útoku všemi palebnými a technickými prostředky jsou základní podmínky každé útočné akce jezdeckva. Vyřízení jen podle předních (to znamená podle jednotek nejrychleji postupujících) a vzájemná podpora jsou zárukou úspěchu. Důkladný a rychlý průzkum nepřátelské situace před zahájením útoku zabezpečuje jezdeckvu volbu nejvýhodnějšího směru útoku v nejslabší místa nepřátelské sestavy, nejlepšího uplatnění vlastních palebných a technických prostředků a konečně náležitého využití terénu.

Následují stati o bojové sestavě jezdeckva v útoku (je vždy stejná: úderná skupina, poutající skupina, palebná skupina a záloha), o přibližování, útoku, o činnosti velitele družstva před útokem, o řízení postupu družstva, o překonávání drátěných překážek v útoku, o postupu v pásmech zamořených otravnými plyny, o zteči, o jezdecké atace, o zásobování střelivem, o odsunu raněných a o zvláštnostech útoku v zimě.

Tyto stati rovněž neobsahují nic nového, avšak vše to, co potřebuje vědět velitel jezdeckého družstva, je shrnuto velmi účelně a formou naprosto přístupnou pro každého.

Tak na příklad: Aby mohl velitel družstva dojít k správnému rozhodnutí k útoku, musí osobní obhlídkou neb i pouhým pozorováním terénu a nepřítele zjistit:

a) kde přesně jsou jednotlivá ohniska odporu nepřítele a které terénní vlny poskytují hluché prostory pro nepřátelskou palbu,

b) kterých přístupů lze využít k postupu vlastního družstva v nařízeném směru, a to tak, aby nebylo překáženo palbě vlastních těžkých kulometů,

c) v kterých místech může být vlastní družstvo účinně postřelováno nepřátelskou palbou a jak se družstvo může této palbě vyhnout; mohou-li se tato místa obejít, a když ne, odkud nejlépe se může tato nepřátelská palba alespoň na nějaký čas umlčet vlastním lehkým kulometem a granátometem.

Následuje příklad, který velmi názorně doplňuje a potvrzuje nezbytnost osobní obhlídky velitele družstva. V podobném smyslu jest osvětlena i další činnost velitele jezdeckého družstva v útoku.

Kapitola čtvrtá pojednává o přezvědčné službě a činnosti nižšího jezdeckého velitele jako velitele PO. a hlídky.

Zde je podrobně vyličená činnost velitele před vyražením, postup a práce PO. (hlídky) v nepřátelském pásmu, chování PO. při setkání s nepřítelem, nocování PO., předzvědná činnost v noci, spisování a odesílání hlášení, výslech zajatců a zacházení s nimi, činnost PO. v zimě a konečně práce opěšalých jezdeckých hlídek, jak ve dne, tak i v noci. Tato kapitola velmi dobře navazuje na obdobné stati taktiky menších jezdeckých jednotek L. Z. Fedorenka a dává nižšímu veliteli velmi praktické pokyny.

Konečně poslední kapitola se stručně dotýká odpočinku jezdeckva a zajištění. Při ubytování jezdeckva musí být vždy přihlíženo k požadavkům OPL., kterou provádí vlastní letectvo, protiletadlové dělostřelectvo, těžké kulomety a konečně jezdecké jednotky (družstva a čety) po každé k tomu zvlášť určené. Ubytovací prostor jezdeckva je chráněn důmyslně rozestavenou sítí hlášené služby — VPRS. (hlídky vzdušného pozorování, rozhlasu a spojení) v okruhu vzdáleném 15—20 km od ubytovacího prostoru, jakož i v samé jeho blízkosti. Tyto hlídky mají všechny druhy pojítek,

aby vojska ohrožená náletem byla včas uvědomena. Pasivní obrana záleží v krytém ubytování lidí a koní, ve využití stromů a stínu a v naprosté ukázněnosti mužstva. Musí být přesně stanovena místa, kde a kdy se mohou rozdělovat ohně (v zimě), kdy a kde směji vařit polní kuchyně, musí být přísně zakázáno dělat nové pěšiny, všechna stanovená smluvená znamení, signály atd. musí být všem známy.

Obdobně jsou vylíčena opatření proti tankům, opatření k zajištění bojové pohotovosti odpočívajících vojsk, dále jsou jednotlivé stati o ubytování, o veliteli ubytovacího místa, o protišpionážních opatřeních za ubytování, o zajištění ubytování, o hotovosti, o službě hlavní polní stráže, polní stráže, léčky a o předních strážích v zimě.

*

Dílo je psáno v intencích jezdeckého polního řádu SSSR. a je výtečnou pomůckou pro velitele malých jezdeckých jednotek. Svou metodikou, stručností, jasností jednotlivých ustanovení doplněných příklady a jednoduchostí podání stává se celé dílo dobře přístupným nižšímu jezdeckému veliteli, zejména veliteli družstva, kterým se autor nejvíce zabývá.

Taktika malých jednotek vůbec je zajisté velmi jednoduchá již tím, že v zásadě nepřipouští různých výkladů při plnění jasných a konkrétních bojových úkolů. Vyžaduje však na velitelích, aby bezvadně ovládali všechna ustanovení, vztahující se na použití těchto malých jednotek v boji.

Boj těchto jednotek přece zůstává i nadále a přes všechny technické vymoženosti jednoduchým a prostým, avšak co se týče jezdeckva, žádá od velitelů reakcí neobyčejně rychlých a spíše reflexivních než rozumových; toho se dosáhne jen důkladným a včasným vybíčováním povinností těchto velitelů za různých druhů současného boje. Boj malých jednotek bude mít jen tehdy rychlý spád a jen tak se ušetří nezbytný čas pro ty velitelské stupně, které ho více a nezbytně potřebují, aby se rozhodli a svá rozhodnutí včas uvedli v život!

A této okolnosti musí být dobře pamětlivi u nás všichni, kdož formují a připravují našeho nižšího velitele a zejména velitele malých jednotek jezdeckva.

Major pěch. Frant. Š a n t o r a :

Smíšené vyšší jezdecké jednotky.

(Dokončení.)

Vzhledem k těmto vlastnostem jsou cyklistické jednotky zvláště vhodné k plnění těch úkolů, jichž řešení by vyžadovalo sesednutí značné části jezdeckva, čímž si zachovává jezdeckvo větší volnost manévru.

Ve svazku vyšší jezdecké jednotky může jich být použito:

- a) v přezvědných oddílech — zvláště není-li dostatek jezdeckva,
- b) v zajišťovacích oddílech,
- c) k řešení různých samostatných bojových úkolů (rychlé obsazení důležitých bodů v terénu a zajištění jich do příchodu hlavních sil vyšší jednotky),
- d) při obchvatných akcích a k působení do nepřátelského týlu,